

Mikkelin kaupunki

Painotetun musiikin opetussuunnitelma

Musiikkiluokilla noudatetaan musiikin yleistä opetussuunnitelmaa laajennettuna painotetun musiikin opetussuunnitelmalla.

Musiikkikasvatuksen toiminnan visio:

Musiikkiluokilla opiskellut oppilas on monipuolisesti musiikista innostunut ja osaava, yhteistyökykyinen, aktiivisesti kulttuurista osallinen kansalainen.

Musiikin opetus luo edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Toiminnallinen ja monipuolinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaan musiikillisten taitojen ja ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Näitä vahvistetaan huomioimalla musiikin opetuksessa muut oppiaineet, eheyttävät teemat sekä koulun tapahtumat ja kouluajan ulkopuolella tapahtuva toiminta sisältäen esiintymistilaisuudet, joihin oppilas on velvollinen osallistumaan.

Musiikkikasvatuksen tavoitteet:

- Oppilas on innostunut musiikista ja sen eri ilmiöistä
- Oppilas kehittää omaa muusikkouttaan (musiikkitiedon ja -taitojen kehittyminen)
- Oppilas arvostaa omia ja toisten musiikkiesityksiä
- Oppilas osaa soittaa useita soittimia oman instrumenttinsa lisäksi
- Oppilas osaa laulaa moniäänisessä kokoonpanossa puhtaasti
- Oppilas rohkaistuu musiikilliseen keksintään
- Oppilaalle syntyy elinikäinen musiikkiharrastus

Laulaminen

Tavoitteet

Joka luokka-asteella kiinnitetään huomiota oikeaan lauluasentoon, terveeseen äänenkäyttöön ja oikeaan hengitystekniikkaan.

3. luokka

- Oppilas osaa laulaa sävelpuhtaasti kuorossa yksiäänisesti.
- Oppilas osaa kaanon-laulamisen.

4. luokka

- Oppilas osaa laulaa sävelpuhtaasti kaksiaäänisessä kuorossa.

5. luokka

- Oppilas osaa laulaa sävelpuhtaasti kolmiäänisessä kuorossa.

6. luokka

- Oppilas syventää aiemmin oppimiaan taitoja

7. – 9. luokka

- Oppilas syventää aiemmin oppimiaan taitoja äänenmurros huomioiden.
- Oppilas laulaa terveellä äänellä luokkakuorossa.
- Oppilas vahvistaa luokkakuoro-osaamistaan ja laulaa pienlauluyhtyeessä

Sisällöt

Joka ikäluokan kohdalla sovelletaan ikäkauteen sopivia lauluja.

3. luokka

- suomalaiset laulut
- mikrofonilaulaminen

4. luokka

- pohjoismaiset laulut

5. luokka

- eurooppalaiset laulut

6. luokka

- maailmanmusiikin laulut
- lauluyhtye toiminta

7. – 9 luokka

- a cappella –laulaminen
- lauluyhtye toiminnan syventäminen
- soolo-osuuksiin kannustaminen

Soittaminen

Tavoitteet

3. luokka

- Oppilas oppii kehorytmiikkaa
- Oppilas oppii soittamaan melodiasoittimella soivilla sävelillä C1-D2, F# ja Bb
- Oppilas osaa soittaa ryhmän jäsenenä 2-3 –äänisesti
- Oppilas tutustuu johonkin harmoniasoittimeen (esim.ukulele) ja oppii I-IV-V –soinnut
- Oppilas osaa nimetä käytettävät rytmisoittimet ja soittaa niitä oikeaoppisesti
- Oppilas osaa soittaa bassopaloja

4. luokka

- Oppilas osaa soittaa sähköbassolla soinnun perussäveliä ja omaksuu basson roolin yhtyeessä
- Oppilas tutustuu erilaisiin rumpukomppeihin
- Oppilas oppii soittamaan Boomwhackerseja
- Oppilas käyttää luokassa omaa soitinta yhteissoitossa
- Oppilas oppii soittamaan lisää sointuja harmoniasoittimella

5. luokka

- Oppilas tutustuu äänentoistojärjestelmään
- Opiskellaan vaihtobasso
- Tutustutaan tasa- ja kolmijakoisiin rumpukomppeihin
- Oppilas oppii lisää sointuja harmoniasoittimella
- Opitaan soittamaan kosketinsoittimia sointumerkeistä

6. luokka

- Opitaan lisää sointuja harmoniasoittimella
- Tutustutaan kitaraan harmoniasoittimena
- Syvennetään kaikkia alakoulussa opittuja taitoja

7. luokka

- Nokkahuiluperheeseen tutustuminen soittaen

- Opitaan basso- ja kitaratabulatuuri
- Opitaan barre-ote
- Oppilas vahvistaa basson- ja rumpusetinsoittotaitoaan sekä oppii käyttämään erilaisia rytmisoittimia kekseliäästi ja monipuolisesti
- Oppilas tutustuu soittamalla erilaisiin kolmi- ja 7- sointuihin

8. luokka

- Oppilas vahvistaa yhteissoittotaitojaan
- Oppilas osaa hoitaa omalla soittimellaan solistisia tehtäviä ja tutustuu musisoimalla muiden maiden musiikkikulttuureihin

9. luokka

- Syvennetään peruskoulussa opittuja taitoja

Sisällöt

3. luokka

- Melodiasoittimena nokkahuilu, lisänä esim. laattasoittimet
- Harmoniasoittimina mm. ukulele ja kantele
- Henkilökohtaisten instrumenttien hyödyntäminen taitojen mukaan

4. luokka

- Basson soittamista opiskellaan basson lisäksi kitaran neljällä alimmalla kielellä
- Soitetaan putkilla sointujen perussäveliä
- Käytetään djembeä, cajonia ja rumpusettiä kompin opiskelussa

5. luokka

- komppilappu

Luokilla 6-9 laajennetaan edellä mainittujen soittimien soittotaitoa ja opiskeluun liitetään kiinteämmin oma henkilökohtainen instrumentti.

Toiminnallinen musiikin opiskelu

Tavoitteet ja sisällöt

3. luokka

- Oppilas tunnistaa nuotit C1-D2, F# ja Bb
- Oppilas osaa aika-arvot kokonuotti, puolinuotti, neljäsosa, kahdeksasosa ja kuudestoistaosa
- Oppilas tunnistaa duuri-molli –tonaliteetin
- Oppilas tutustuu sointuihin I – IV –V
- Oppilas tutustuu kappaleiden rakenteisiin ja tunnistaa A- ja B-osan
- Oppilas löytää perussykkeen käsiteltävästä musiikista
- Oppilas tunnistaa tasa- ja kolmijakoisen rytmin
- Oppilas tunnistaa termit soolo-tutti ja osaa toimia niiden mukaan
- Oppilas tietää kertausmerkkien ja maalien merkityksen
- Omia henkilökohtaisia instrumentteja hyödynnetään opetuksessa mahdollisimman paljon
- musiikkiteknologia; soveltaen iPadin musiikkiohjelmia

4. luokka

- Oppilas osaa aika-arvot pisteellinen puolinuotti, pisteellinen neljäsosa ja pisteellinen kahdeksasosa
- Oppilas ymmärtää sävellaji-käsitteen; C-a, G-e. D-h, F-d, B-g

- Opitaan intervaleja opeteltavista lauluista etsien musiikkisanastoa opiskeltavan materiaalin mukaan, segno ja coda
- musiikkiteknologia; soveltaen iPadin musiikkiohjelmia

5. luokka

- Opitaan, mikä on kolmisointu ja osataan itse se tuottaa
- Opiskellaan sointuasteet duurissa ja mollissa
- Opitaan työstettävissä kappaleissa olevat sointukäännökset
- synkooppi, trioli ja komppilappu
- musiikkiteknologia; soveltaen iPadin musiikkiohjelmia

6. luokka

- Sävellajit A-f#, E-c#, Eb-c, Ab-f
- Opitaan kuulemaan ylinousevat ja vähennetyt soinnut
- Tutustutaan ylinouseviin ja vähennettyihin intervaleihin opiskeltavan materiaalin mukaan
- Ymmärretään, mitä on transponointi ja osataan transponoida omalle instrumentille
- Musiikkiteknologia; soveltaen iPadin musiikkiohjelmia
- Basson ja kitaran tabulatuuri

7.-9. luokka

- basson ja kitaran tabulatuurin harjoitusta
- 7-soinnut ja niiden käännökset
- blues-kaava
- tutustuminen musiikkiteknologiaan
- omien tuotosten tekeminen tietokoneavusteisesti (mm. kuvan ja musiikin yhdistäminen)
- transponointiharjoituksia
- soinnuttamisen alkeet
- Syvennetään ja vahvistetaan peruskoulussa opittuja taitoja

Musiikin kuunteleminen

Tavoitteet luokilla 3-6

- Oppilas oppii kuuntelemaan keskittyneesti ja musiikkiin eläytyen.
- Oppilas tunnistaa länsimaisen taidemusiikin klassikoita.
- Oppilaalla herää kiinnostus monipuolisen musiikin kuuntelemiseen.

Sisällöt luokilla 3-6

Oppilas pääsee vähintään kerran alakoulun aikana katsomaan/tekemään musikaali- tai musiikkiteatteriesitystä. Musiikkiluokkien Tuki ry. tukee osallistumista.

3. luokka

- Pekka ja susi
- Grieg: Peer Günt
- piirroselokuvamusiikki
- suomalainen musiikki
- kuukauden klassinen

4. luokka

- Vivaldi: Vuodenajat
- The Sound of Music
- pohjoismainen musiikki
- kuukauden klassinen

5. luokka

- Saint-Saëns: Eläinten karnevaali
- West Side Story
- Tschaikovski: Pähkinänsärkijä
- eurooppalainen musiikki
- kuukauden klassinen

6. luokka

- Mozart: Taikahuilu
- Rautavaara: Cantus Arcticus
- Webber: The Phantom of The Opera
- maailmanmusiikki
- kuukauden klassinen

Tavoitteet luokilla 7-9

- monipuolista musiikin analyttistä kuuntelua, rakenneharjoituksia

Sisällöt

7. luokka

- Smetana: Moldau
- Sibelius: Karelia-sarja
- nuorisomusiikki 1950-luvulta tähän päivään
- konserttikäynti
- kuukauden klassinen

8. luokka

- näyttämömusiikki
- eteläamerikkalainen musiikki
- konserttikäynti
- kuukauden klassinen

9. luokka

- Bach: Matteus-passio
- suomalainen taidemusiikki
- kuukauden klassinen
- maailmanmusiikki
- jazz
- konserttikäynti

Musiikillinen keksintä

Yleiset tavoitteet

Musiikillisen keksinnän yleisenä tavoitteena joka luokalla on rohkaista oppilasta improvisoimaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä, sovituksia tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri keinoin myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen.

3.-6. luokka

- Oppilas uskaltautuu improvisoimaan ja kehittyä siinä.
- Oppilas oppii sovittamaan kappaleisiin sisältöjä kappaleen eri rakenteet huomioiden

7.-9. luokka

- Oppilas osaa sovittaa kappaleita pienelle, valikoidulle ryhmälle.
- Oppilas osaa säveltää oman kappaleen ja soinnuttaa sen

Musiikkiliikunta

Tavoitteet

Musiikkiliikunnan yleisenä tavoitteena on kehittää oppilaan ilmaisu-, esiintymis-, yhteismusisointi- ja ryhmätyöskentelytaitoja ja vahvistaa luovaa ajattelua. Musiikkiliikunta sisältää kehonhallintaa, rytmiikkaa, säveltapailua, luovaa liikuntaa ja kuuntelukasvatusta.

- Oppilas uskaltaa liikkua musiikin mukaan eläytyen, heittäytyen ja improvisoiden.
- Oppilas oppii käyttämään kehorytmiikkaa oleellisena osana musiikkiliikuntaa.
- Oppilas oppii erilaisia tekniikoita rentoutua.
- Oppilas osaa musiikkiluokkauransa jälkeen erilaisia tansseja.

Painotetun musiikin arviointi

Painotetun musiikin opetuksessa oppilaalle annetaan ohjaavaa, kannustavaa ja rohkaisevaa palautetta musiikillisten taitojen harjoittelemisessa. Palaute on pääsääntöisesti välitöntä ja suullista. Arvioinnin tarkoitus on ohjata oppilasta hahmottamaan musiikkia ja musiikkikäsitteitä sekä kehittämään taitojaan ja musiikillista ilmaisuaan yksin ja ryhmän jäsenenä.

Sanallisessa arvioinnissa ja arvosanaa antaessaan opettaja arvioi oppilaan osaamista suhteessa Mikkelin painotetun musiikinopetuksen opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.